

posvátnou náladu. Následoval projev pionýrů, členů sboru a za velkého ticha z pozadí za četnými přítomnými zaznělo tiše houslové dueto „Láska, Bože, láska“. V tu chvíli většina přítomných neubránila se slzám. Následovala hudba z Prodané „Proč bychom se netěšili“ a pak blahopřání snoubencům. V zasedací síni místního národního výboru pak se sedělo při občerstvení až do 12 hodiny, do půlnoci, za zpěvu a tanců. Uvádím toto vše jen proto, abychom ukázali, že obřady na národním výboru jsou akty, kterým se věnuje péče a porozumění a nejsou odbývány šablonovitě a neuctivě.

Zemřelí v Kněževsi v roce 1960:

1. Marie Sajdlová. Zemřela 21. ledna 1960, narodila se 29. 8. 1882 v Kněževsi. Byla vdova, bezdětná, sestra Františky Václavíkové.
 2. Jan Hammerschmied. Zemřel 23. 1. 1960, narodil se 24. 5. 1889. Manžel Anny Hammerschmiedové, krmičky dojníc v JZD.
 3. Josef Fojtík. Narodil se 10. 2. 1873, zemřel 23. 3. 1960. Puškař, dělník, zemřel na sklerózu, mrtvice, manželka byla Božena.
 4. Emil Rybáček. Narodil se 12. 3. 1895, zemřel 30. 1. 1960, obuvník, na záduchu, manžel Anny Rybáčkové, rozené Kühnlové.
 5. Robert Zýbar. Narodil se 9. 8. 1898 v Janovicích, okres Sušice, dělník, zemřel 8. 3. 1960 oběšením, manžel Barbory, rozené Jiříkové z Janovic, okres Sušice.
 6. Ladislav Skopec. Narodil se v Praze, zemřel 7. 5. 1960, svobodný, dělník, osamocený, příčina smrti – plicní srdce (?).
 7. Josef Polák. Narodil se v Kněževsi 29. 1. 1889, zemřel 31. 5. 1960, obuvník, příčina smrti rakovina střev, manžel Polákové. Zemřel v rakovnické nemocnici.
 8. Marie Vaicová. Narodila se 13. 8. 1889, zemřela 31. 5. 1960, příčina smrti mrtvice, manželka Adolfa Vaice.
 9. František Sklenka. Narodil se v Kněževsi 28. 7. 1879, dělník, zemřel 6. června 1960, příčina smrti – mozková mrtvice, manžel Františky Sklenkové, rozené Vondráčkové.
 10. Marie Šitinová. Narodila se 16. 5. 1887 na Velké Bukové, zemřela v Rakovníku 31. 10. 1960, byla vdova, důchodkyně po četnickém strážmistrově.
 11. Františka Martínková z čp. 215, manžel byl Antonín Martínek, zemědělský dělník v Kněževsi, narodila se v Modřejovicích 30. 8. 1887, okres Rakovník, příčina smrti – mozková mrtvice, zemřela v Rakovníku 26. listopadu 1960. Její syn je Václav Martínek.
- Všem našim zemřelým zachováváme uctivou vzpomínku.

Zemřelí

Příjmy obyvatel rok od roku vzrůstají, také kulturní život se všeobecně rozrůstá. Také porozumění pro kroniku se zvyšuje. Zájem jeví se jak u jednotlivců, tak i u korporací, novinářů, fotoreportérů a rozhlasu. Mnozí z těch, kteří tuto kroniku prohlédli, vychvalují práci našich kronikářů, kroniku hodnotí jako cenné kulturní dílo. Tím uzavíráme rok 1959.

Zhodnocení roku

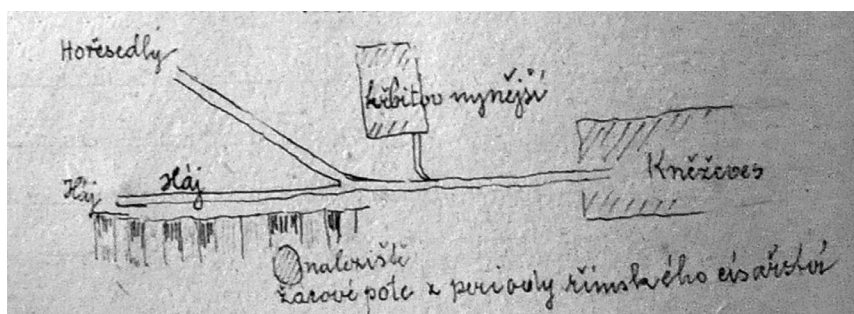
31. prosince 1959. Josef Hauner, kronikář.

1960

Z historie Letos uvádím nejprve některé historické poznámky, týkající se Kněževsi a částečně i sousední obce Chrášťan. Jsou to záznamy uvedené jednak v Archivu Hlavního města Prahy (Praha I, Husova 20) a v knize Politický okres Rakovník.

V Archivu Hlavního města Prahy, v knize Památky archeologické a místopisné, díl XXIII, ročník 1908-1909 je na str. 547-564 článek Jana Telcmana o jeho potulkách archeologických po okrese rakovnickém. Telcman byl ředitelem cukrovaru a průzkumům archeologickým věnovati se mohl, byla to jeho velká záliba, od jara do podzimu, kdy bylo po cukrovarské sezoně a v cukrovaru se nepracovalo.

Archeologické nálezy Na stránce 551 uvedené knihy se Jan Telcman zmiňuje o Kněževsi, kde sešel se se svým přítelem z doby studií, lékařem dr. Františkem Topkou, který mu daroval různé archeologické památky pro Zemské muzeum, neboť i on se sběrem archeologických památek zabýval a Jana Telcmana na jednotlivá naleziště historických památek upozornil. Podle zprávy dr. Topky byly při šachtování pole, kde měla být založena chmelnice, nalezeny žárové hroby. Tam byly nalezeny tyto předměty, jež odevzdány byly do Zemského muzea: okraj bronzové nádoby, úlomek bronzového plechu, železné nůžky 150 mm dlouhé, 3 železná dláta – 130, 140 a 150 mm dlouhá, jedno železné kopí 160 mm dlouhé, železný nožík, bronzová přezka s jazýčkem v průměru 35 mm, opatřená pěknými vystupujícími hlavičkami a ještě spodky dvou v ruce hnětených nádob. Dle charakteristiky těchto předmětů jeví se být naleziště asi pohřebištěm příslušejícím do periody císařství římského. Kopání a hledání tam je nyní nemožné, neboť je tam chmelnice. Zdá se, že by tam v těch místech nalezlo se podobných předmětů ještě více.

Mapka s vyznačením naleziště

Ve svém článku zmiňuje se Jan Telcman o dalších svých návštěvách v obcích rakovnického okresu, více méně úspěšných, například ve Hředlích, Mutějovicích, Lišanech, Hvozdu a Roztokách, také v Chrášťanech.

O nálezech v Chrášťanech uvádí Jan Telcman, jak se dozvěděl opět od dr. Topky, že při stavbě místní železniční dráhy Rakovník-Lou-

ny, odkryto bylo pohřebiště se skrčenými kostrami. V těch místech proveden byl vysoký násep dráhy. Vedle tohoto náspu, píše, shledal na zbytcích koster význačnou patinu po bronzu. Kopání se tu dále provádět nedalo, ale zkoumání přineslo jistotu, že se zde nalézalo dosti velké pohřebiště únětického typu. Jan Telcman sděluje, že ve škole v Chrášťanech našel dvě nádoby u řídícího učitele Kounovského a získal je pro Zemské muzeum. To znamená, že jedna je sličný džbáněček s uchem, druhá miska s ouškem, tvrdí, že obě patří do období skrčených koster.

Dále píše Jan Telcman: Dle zprávy dr. Fr. Topky nalezeny byly při stavbě nádraží Kněžves-Chrášťany na dráze Rakovník-Louny kostrové hroby, jejichž kostry jsou uloženy v poloze natažené na zádech v prosté zemi. U těchto koster našlo se několik esovitých náušnic zpracovaných ze stříbra nebo jiných z bronzu, píše, podle těchto poznatků máme co činiti s pohřebištěm slovanským. Podobně při západním konci obce Chrášťany bylo uhozeno na pohřebiště, kostry jeho však byly dělníky rozmetány. Jen některé náušničky a zlomky nádob dostaly se do sbírek soukromých a něco do muzea v Rakovníku.

Dále sděluje Jan Telcman, že v hostinci v Chrášťanech našel větší množství drásaných střepů různých nádob, nalezených při stavbě dráhy Rakovník-Louny, z nichž je patrné, že pocházejí z různých roztroušených sídlišť, která nebylo možno pro pokročilost práce na trati soustavně prozkoumat. Ty nejrázovitější úlomky ukazují, že je co činiti s píchanými a čárkovitými ornamenty hlásícími se ke starší a i o něco mladší kultuře.

Z uvedených podkladů vcelku je vidno, že místo, kde se nachází Kněžves a její okolí, bylo pravěké slovanské sídliště s bohatou kulturou a životem, ze kterého je možno ještě ledacos objeviti. Ještě jsou jistě zajímavé poznámky z článku Zikmunda Wintra, uvedeného v Časopise Musea království českého, ročník 1886, Město a kraj rakovnický za války třicetileté, str. 225-233. V článku se píše: Dva Kolovratové, Jaroslav na Pšovlkách a Ferdinand na Hokově, vymluvili se v roce 1618 při sbírání koní Rakovnickým, že koně a pěší dají k Žatci a ne sem (Rakovnickým)... Veliké výmluvy mívali Rakovničtí, dávali při sbírání méně než vesnice. V kraji Rakovnickém bývalo v té době 31 far a 108 mlýnských kol... Jan Pilát alias Rakovnický byv radním Pražským... Roku 1620 Senomatští Rakovnickým jsou poddáni. U Rakovníka došlo před bitvou na Bílé hoře, v místech, kde je kostelík sv. Jiljí, k bitvě. Řada lidí utekla před bitvou do křivoklátských lesů, hlavně všichni židé. Bitva... Třetí zastávka po bitvě u Rakovníka byla pak na Bílé hoře... Po bitvě na Bílé hoře šlo Rakovničanům o rychlou nápravu ve vozbě piva do Prahy a jinam, neboť to byl výnosný artikl měšťanů... Po bitvě na Bílé hoře byl v Rakovníku jediný katolík, jakýsi Chroust, o němž se praví, udavač a zrádce... Jedná se o Jana Chrousta z Velichova, císařského rychtáře.

Rakovnicko za třicetileté války